
Odbor za notranji trg in varstvo potrošnikov

2016/2052(INI)

12.10.2016

MNENJE

Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov

za Odbor za zunanje zadeve

o evropski obrambni uniji
(2016/2052(INI))

Pripravljalnica mnenja: Lara Comi

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za notranji trg in varstvo potrošnikov poziva Odbor za zunanje zadeve kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. ugotavlja, da bi lahko dobro delujoč notranji trg pozitivno prispeval k doseganju ciljev skupne varnostne in obrambne politike, in obžaluje, da je bil doslej dosežen le majhen napredek v tej smeri kljub sprejetju direktiv iz obrambnega svežnja leta 2009;
2. priznava, da mora Unija zaradi sedanjega geopolitičnega okolja in razmer v Evropi prevzeti večjo odgovornost na področju zunanje in notranje varnosti, zlasti da bi zagotovila varnost in zaščito državljanov Evrope v okviru skupne zunanje in varnostne politike ter zaščitila zunanje meje, da bi oživila skupno obrambno in varnostno razsežnost z ambicioznim ciljem napredovanja v smeri evropske obrambne unije in veliko bolj integriranih obrambnih pobud; pozdravlja sklepe Evropskega sveta iz junija 2015, v katerih ta poziva k nadaljnjemu razvoju civilnih in vojaških zmogljivosti ter krepitvi evropske obrambne industrije;
3. opozarja, da obstoječi instrumenti notranjega trga nudijo rešitve za učinkovito sodelovanje med državami članicami in za izkoriščanje ekonomije obsega ter delujejo v smeri večje strateške skladnosti in krepitve tehnološke in industrijske baze evropske obrambe, da se prepreči podvajanje in zagotovi večja učinkovitost odhodkov v času proračunskih omejitev in ob neposrednem tveganju, da obrambni sektor EU izgubi ključno strokovno znanje in inovacije, tehnološko suverenost, avtonomijo in konkurenčnost; glede tega poudarja, da morajo države članice vnaprej načrtovati nabavo in posodabljanje obrambne opreme ter medsebojno sodelovati pri tem; poudarja tudi potencial tehnologije z dvojno rabo na tem področju;
4. meni, da bo zaradi staranja delovne sile v obrambnem sektorju v prihodnosti prišlo do pomanjkanja strokovno usposobljene delovne sile; zato pozdravlja namen Komisije, da podpre prizadevanja industrije in trgovine, da bi mlade strokovnjake in vajence pritegnili v ta sektor, pa tudi uporabo obsežnejših projektov EU, kot so novi program znanj in spretnosti za Evropo, program za konkurenčnost podjetij ter mala in srednja podjetja (COSME) in načrt za sektorsko sodelovanje na področju znanj in spretnosti, da bi reševali to pomanjkanje;
5. je zaskrbljen, ker se v državah članicah nenehno zmanjšujejo sredstva za raziskave na področju obrambe; opozarja na ključno potrebo po ohranitvi vitalne tehnološke in industrijske baze evropske obrambe ter dobro delujočega notranjega trga; poudarja, da bi pravi notranji trg za obrambo moral obrambnim podjetjem omogočiti svobodno delovanje in zagotoviti enake konkurenčne pogoje po vsej EU, kar pa bi vodilo k močnejši, inovativnejši in globalno konkurenčni tehnološki in industrijski bazi evropske obrambe, kar je bistveno za strateško neodvisnost Evrope ter za zanesljivo skupno varnostno in obrambno politiko; poudarja, da bo poleg tega raziskovalni sklad EU za obrambo v naslednjem večletnem finančnem okviru ponudil možnosti za spodbujanje evropskega vojaškega in industrijskega sodelovanja prek dodane vrednosti, ustvarjene s podporo inovativnih raziskav in tehnologije; vendar opozarja pred podvajanjem prizadevanj držav članic ali mednarodnih organov;
6. opozarja na še vedno prisotno razdrobljenost obrambnega trga ter na dejstvo, da se

večina naročil še vedno odda na nacionalni ravni; poziva Evropsko obrambno agencijo in Svet, naj opredelita rešitve, ki lahko prispevajo k zmanjšanju razlik med nacionalnimi obrambnimi industrijami; poziva Komisijo, naj okrepi svoja prizadevanja za doseganje enakih konkurenčnih pogojev na evropskih obrambnih trgih in se bori proti protekcionističnim praksam držav članic pri javnih naročilih za obrambo; v zvezi s tem meni, da je treba uporabo izključitev iz Direktive 2009/81/ES ustrezno utemeljiti;

7. poziva k večji preglednosti in opozarja, da je treba zlasti izboljšati dostop malih in srednjih podjetij do obrambnih dobavnih verig, saj imajo ta podjetja ključno vlogo pri uresničevanju cvetoče industrijske baze evropske obrambe; zato predlaga, da bi v kombinaciji s splošnim in celovitim izvajanjem Direktive 2009/81/ES spodbujali večjo preglednost dobavnih verig, javnih naročil in obvestil o možnostih oddajanja ponudb; poudarja, da je pomembno, da države članice zagotovijo razpoložljivost kvalitativnih in jasnih informacij, ki bi podjetjem omogočile prepoznavanje priložnosti v obrambnem sektorju in sprejemanje informiranih odločitev;
8. poudarja, da moramo zgraditi ekonomijo obsega ter vzpostaviti skupni evropski trg javnih naročil za obrambo; poziva države članice, naj okrepijo prizadevanja za izvajanje in popolno uporabo vseh možnosti iz Direktive 2009/81/ES o oddaji nekaterih naročil na področju obrambe in varnosti in Direktive 2009/43/ES o prenosih obrambnih proizvodov; poudarja pomen čezmejnega dostopa na trg za mala in srednja podjetja ter obenem opazuje, da so države članice premalo uporabljale razpoložljiva orodja, na primer skupno nabavo prek centralnih nabavnih organov, kot je Evropska obrambna agencija, ki naj bi malim in srednjim podjetjem zagotovila instrumente in sredstva EU, s katerimi bi jim olajšali dostop do dobavnih in podizvajalskih verig ter udeležbo pri raziskavah; še zlasti pozdravlja, da Komisija dokončuje ocenjevanje Direktive 2009/81/ES in Direktive 2009/43/ES ter pričakuje priporočila, na podlagi katerih bi izboljšali izvajanje direktiv na nacionalni ravni kot tudi odziv industrije ter malih in srednjih podjetij ter nadgradili ukrepe za uresničevanje dejanskih potreb obrambnega trga; obenem pa spodbuja Komisijo, naj na zahtevo držav članic izda jasnejše smernice in ponudi pomoč pri njihovi razlagi in izvajanju;
9. opozarja, da je spodbujanje čezmejnega dostopa na trg in odpiranje dobavnih verig ključno za učinkovit evropski trg za obrambno opremo; poudarja, da konkurenca ne bi smela biti omejena na raven glavnih izvajalcev; poddobavitelji, zlasti mala in srednja podjetja, pa bi morali imeti korist od odpiranja nacionalnih obrambnih trgov;
10. ugotavlja, da se nova podjetja, tudi mala in srednja, pri vstopanju na trg pogosto srečujejo s težavami, zlasti zaradi visokih naložbenih stroškov za raziskave in inovacije, ki jih težko krijejo; poudarja, da je treba financirati raziskave in inovacije v obrambnem sektorju, da bi zagotovili pravilno delovanje trga za vse tržne udeležence; spodbuja Komisijo, naj nameni sredstva za utrditev raziskav v sektorju obrambe, da bi se izboljšalo stanje na področju obrambne industrije in tehnologije;
11. priznava uspeh in dobro prakso okvirnega sporazuma pisma o nameri pri podpiranju ciljev obrambne industrije, in spodbuja Komisijo, naj ta načela in cilje vzame na znanje, zlasti na področju zanesljivosti oskrbe in ravnanja s tehničnimi informacijami;
12. opozarja, da nova skupna varnostna in obrambna politika zagotavlja potencial za prožnost in tesnejše sodelovanje med državami članicami v okviru „stalnega

strukturnega sodelovanja“, odprtega za vse države članice, ki je mogoče v različnih oblikah, tudi kot skupen raziskovalni razvoj in skupna javna naročila, ki spodbujajo skupno nabavo obrambne opreme; poziva k oblikovanju strukture za izmenjavo informacij o terorizmu in kibernetiki varnosti, pri čemer pa se je treba izognili podvajanju;

13. poudarja, da je spodbujanje tehnološkega razvoja v Evropi bistvenega pomena za obrambni sektor in za krepitev sodelovanja med državami članicami, saj podpira bolj povezan notranji trg prek razvoja skupnih programov sodelovanja, v okviru katerih bi lahko Skupno raziskovalno središče združevalo prizadevanja na področju tehnologij z dvojno rabo po vsej EU, na primer na področju robotike in zaradi znatnega pomanjkanja zmogljivosti na področju brezpilotnih zračnih plovil in satelitskega opazovanja; spodbuja zlasti Komisijo, naj zagotovi jasne in specifične smernice, da bi omogočili in izboljšali dostop malih in srednjih podjetij do evropskih strukturnih in investicijskih skladov na področju tehnologij z dvojno rabo;
14. opozarja, da bi potrebovali tudi pobude glede boljšega sodelovanja na področju standardizacije in certificiranja, da bi še dodatno razvijali sodelovanje med državami članicami ter okrepili evropski trg za obrambno opremo; meni, da bi bilo treba v obrambnem sektorju, kadar je to mogoče, uvesti certificiranje in skupne evropske standarde, da bi povečali konkurenčnost, olajšali dostop vsem subjektom na trgu do javnih naročil za obrambo ter zagotovili podobno visoke standarde; glede tega je seznanjen z ukrepi, ki sta jih sprejeli Evropska obrambna agencija in Komisija, da bi izboljšali vzajemno priznavanje obrambnih standardov in zahtev v industriji; poudarja tudi, kako pomemben je tak korak v sodelovanju z mednarodnimi zavezniki in partnerji, kot je Nato;
15. poziva Komisijo, naj se ambiciozno loti prihodnjega evropskega obrambnega akcijskega načrta, ki bo moral kot strateško orodje poudariti edinstveno dodano vrednost EU v obrambnem sektorju; poudarja, da je za doseganje tega cilja ključno, da bi ta akcijski načrt vseboval elemente, ki bi lahko prispevali k spodbujanju industrijskega sodelovanja za razvoj programov za obrambne zmogljivosti; ugotavlja, da bi še zlasti s financiranjem kritičnih obrambnih tehnologij v okviru prihodnjega programa za raziskave na področju obrambe – ki bi ga financirala EU v okviru prihodnjega večletnega finančnega okvira z namenom, da podpre močno evropsko industrijsko bazo – kritične tehnologije, ki so bistvene za evropsko avtonomijo odločanja in delovanja, zadržali v EU, zagotovili čezmejno sodelovanje na vseh ravneh dobavne verige, od glavnih izvajalcev do malih in srednjih podjetij, ter povezali več držav članic, industrijo in akademske kroge;
16. poudarja pomen krepitev sinergij med varnostjo in obrambo ter sinergij z drugimi politikami Unije in pomen nadgrajevanja integriranih zmogljivosti za razvoj skupnih pristopov na področjih, kot so na primer hibridne grožnje, terorizem, varnost zunanjih meja, trgovina z ljudmi iz tretjih držav, skupne obveščevalne dejavnosti, kibernetika varnost in carinski nadzor; poziva države članice in institucije EU, naj preučijo in odpravijo pomanjkljivosti obstoječih orodij za boj proti terorizmu; opaža, da izmenjava idej z Natom glede teh tem vzajemno koristi tako evropski kot čezatlantski varnosti;
17. glede kibernetike varnosti ugotavlja, da je zaščita pred kibernetičnimi napadi ključna,

vendar ne bi smela zmanjšati odprtega, svobodnega in varnega kibernetnega prostora; poudarja pomen širjenja tehnoloških zmogljivosti, da bi evropski kibernetni prostor postal odpornejši, zlasti ko gre za kritično infrastrukturo; meni, da je Direktiva (EU) 2016/1148 o varnosti omrežij in informacijskih sistemov pomemben korak k uresničevanju tega cilja;

18. opaža, da raznolike nacionalne industrije in operativne zmogljivosti ovirajo integracijo obrambnega sektorja in prispevajo k razdrobljenosti trga; meni, da lahko evropska obrambna unija vključno z, na primer, skupnimi strategijami v boju proti terorizmu in pri izmenjavi informacij, ki so pomembne za varnost, nazadnje privede do več skupnih projektov za civilne in vojaške zmogljivosti kriznega upravljanja, okrepi evropsko sodelovanje ter spodbudi odpiranje trgov;
19. spodbuja Komisijo, zlasti visoko predstavnico in komisarko za notranji trg, naj predstavi dosleden in usklajen pristop za področje obrambe, ki bo vključeval politične cilje iz strategije;
20. želi spomniti na globalno strategijo, ki jo je pred nedavnim predstavila visoka predstavnica in ki predstavlja usklajen okvir prednostnih nalog ukrepanja na področju zunanje politike, znotraj katerega bo treba opredeliti prihodnji razvoj evropske obrambne politike.

**IZID KONČNEGA GLASOVANJA
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

Datum sprejetja	11.10.2016
Izid končnega glasovanja	+: 29 -: 7 0: 1
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Catherine Bearder, Dita Charanzová, Carlos Coelho, Lara Comi, Anna Maria Corazza Bildt, Daniel Dalton, Nicola Danti, Dennis de Jong, Vicky Ford, Ildikó Gáll-Pelcz, Evelyne Gebhardt, Maria Grapini, Sergio Gutiérrez Prieto, Robert Jarosław Iwaszkiewicz, Liisa Jaakonsaari, Antonio López-Istúriz White, Marlene Mizzi, Eva Paunova, Jiří Pospíšil, Virginie Rozière, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Olga Sehnalová, Igor Šoltes, Ivan Štefanec, Catherine Stihler, Richard Sulík, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Mylène Troszczynski, Mihai Țurcanu, Anneleen Van Bossuyt, Marco Zullo
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Birgit Collin-Langen, Morten Løkkegaard, Julia Reda, Marc Tarabella
Namestniki (člen 200(2)), navzoči pri končnem glasovanju	John Stuart Agnew